

ІНФОРМАТИКА, ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА ТА АВТОМАТИЗАЦІЯ

УДК 330. 341

К.О. Бояринова, аспір.

Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут”

ВПРОВАДЖЕННЯ КОНКУРСНОГО МЕХАНІЗМУ ОБРАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ЯК ШЛЯХ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ПРОПОЗИЦІЇ ІННОВАЦІЙ

(Представлено д.е.н., проф. Лапко О.О.)

Розкривається роль конкурсного механізму обрання інноваційних проектів у визначенні інноваційної пропозиції. Обґрунтовуються основні засади проведення конкурсу. Аналізується впровадження конкурсного механізму в Україні.

Постановка проблеми. Сучасний стан інноваційної діяльності підприємств України веде до втрати конкурентноздатності вітчизняної продукції на зовнішньому ринку, а відповідно й до втрати вітчизняними виробниками лідируючих позицій у сучасних наукових напрямках. Тільки не формальна, а реалізована інноваційна політика держави здатна забезпечити ефективний інноваційний розвиток за рахунок створення розвиненої інноваційної інфраструктури, що включатиме і механізм фінансування інновацій

В умовах обмеженості внутрішніх фінансових ресурсів вирішення проблеми достатнього фінансування наукової та інноваційної сфер діяльності, яке в Україні в розрахунку на душу населення у 5–8 разів менше, порівняно з багатьма країнами світу, вимагає пошуку перспективних джерел фінансування науки і створення інновацій та їх ефективного використання у виробництві [1]. Розподіл фінансування науково-технічної та інноваційної діяльності наведено в табл. 1, з якої випливає, що найбільшим джерелом фінансування інновацій в Україні, окрім державного бюджету, є інвестори-замовники. Таким чином, перспективним є створення індустрії венчурного фінансування як складової всього господарського механізму, діяльність якої має бути направлена на розбудову інноваційної моделі розвитку економіки України. Але, враховуючи зародковий стан венчурного фінансування і відсутність його регулювання, це вимагає державних заходів щодо активізації діяльності інноваційного спрямування, а саме – пошук та визначення інноваційних проектів, які є пріоритетними для України і зможуть використовуватись для підвищення її конкурентноспроможності на міжнародному рівні з подальшим фінансуванням як державою, так і венчурними інвесторами.

Таблиця 1

*Джерела фінансування науково-технічної
та інноваційної сфер діяльності у 2002 р., % від підсумку*

Джерело	%
<i>Науково-технічна діяльність в цілому</i>	100,0
У т. ч. держбюджет	28,1
Держінфонд	0,8
Позабюджетні фонди	1,1
Фонди науково-технічного і соціального розвитку	–
Власні кошти	5,6
Кошти вітчизняних замовників	–
Кошти іноземних замовників	26,2
Інші	2,3
<i>Інноваційна діяльність в цілому</i>	
У т. ч. власні кошти	71,1
Держбюджет	2,1
Держінфонд (позабюджетний фонд)	–
Кредит	12,6
Кошти вітчизняних замовників	1,9
Кошти іноземних замовників	8,8
Інші	1,5

Розраховано за даними Держкомстату України [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Можливість фінансування інноваційного розвитку досліджувалась багатьма науковцями [1, 2, 3, 7, 8], зокрема вітчизняні науковці зосереджують увагу на розгляді можливостей венчурного інвестування [1], [2]. Однак слід зазначити, що запровадження венчурного фінансування в Україні є тривалим процесом і вимагає значних змін та доповнень у

законодавстві, тому на сьогодні формування напрямків інноваційного розвитку держави потребує іншого підходу, який би став перехідною ланкою до становлення венчурного інвестування в Україні. Новому підходу до фінансування інноваційних проєктів приділяють увагу російські вчені [3], [8]. Так В.П. Патрін розглядає державні контракти в сфері НДДКР з врахуванням процедури конкурсу, а С.А. Циганков аналізує досвід проведення РФФД і Фонду сприяння спільного конкурсу інноваційного орієнтованих фундаментальних досліджень. Таким чином, на даний час залишається актуальним виявлення ефективного механізму інвестування в інноваційну сферу, можливості державного регулювання її розвитку в Україні.

Мета статті полягає у визначенні конкурсного механізму відбору інноваційних проєктів як шляху до виявлення потенціалу пропозиції інновацій з метою забезпечення її фінансування.

Виклад основного матеріалу. Важливим механізмом реалізації державної політики у науково-технічній сфері є формування державного замовлення на новітні технології. Встановлення конкурсної системи визначення інноваційних проєктів дозволить обрати проєкти як для державного фінансування (наприклад, стратегічні проєкти), так і для поєднання державного та венчурного фінансування або передачі проєктів венчурному інвестору. Така система забезпечить державний контроль за інноваційною діяльністю, обмежить витік новітніх розробок, що могли б бути стратегічно важливими за кордоном, надасть можливість розвитку пріоритетної для України інноваційної діяльності, що сприятиме формуванню інноваційної моделі розвитку економіки. Зазвичай така діяльність вимагатиме великих вкладень з боку державного фінансування, але за концентрації коштів на обмеженій кількості інноваційних проєктів, що мають найвищу народногосподарську значущість, та усунення їх розпорошеності підвищить рівень позитивного впливу інновацій на економіку України; досягнення такого ефекту можливе за використання конкурсного механізму обрання інноваційних проєктів.

Процедура конкурсу високовартісна, але, з економічної точки зору, вона призводить до підвищення ефективності нововведень. Якщо прийняти вартість розробки за 100 %, то на організацію конкурсу необхідно 8–10 %, що включатиме підготовчі роботи, проведення конкурсу, аналіз пропозицій [5].

Використання конкурсного механізму, окрім виявлення та оцінки інноваційного потенціалу, має ряд позитивних факторів:

- Породження конкуренції в інноваційній сфері як мотивуючого фактора розвитку економіки в цілому. Участь некомерційних організацій в конкурсах дає їм навички поведінки в умовах конкурентного середовища. Для отримання гранту організаціям необхідно вчитись чітко планувати свою майбутню діяльність.
- Інформативність та зворотній зв'язок. Під час конкурентного механізму оцінки інноваційної пропозиції створюється двосторонній інформаційний потік, тобто відбувається обмін інформацією між державою, що оголошує конкурс, учасниками стосовно існуючих програм фінансування та безпосередньо виробниками інноваційної продукції чи винахідниками.
- Формування системи критеріїв і оцінок. Конкурсний механізм передбачає створення ефективної моделі оцінки інноваційної продукції не тільки окремих проєктів, але й у порівнянні їх з конкурентами, що дасть змогу комплексно оцінити реальність і ефективність пропонованого.
- Вдосконалення фінансово-правової сфери. Під час проведення конкурсів і реалізації проєктів переможців виникають проблеми правової забезпеченості, патентування, трансферу технологій, що сприяє оперативній діяльності правових інститутів щодо створення юридичного забезпечення. Використання бюджетних коштів вимагає створення чіткої форми контролю за їх використанням. Необхідним є також створення інституту незалежної експертизи та оцінки, що обумовлює зниження корупції.
- Підвищення активності винахідників, стимулом чого є реальна можливість отримання фінансування винаходу чи реєстрації його для венчурних інвесторів.

Проведення конкурсу інноваційних проєктів передбачає розробку:

- концепцій та пріоритетів програми конкурсу, його мети, завдань та критеріїв відбору кращих проєктів;
- положення про конкурс і запрошення учасників;
- графіка проведення конкурсу та його етапів;
- системи моніторингу виконання проєктів і програми конкурсу;
- політики взаємодії з учасниками.

Загальну схему конкурсного механізму відбору інноваційних проєктів наведено на рис. 1.

Першим етапом формування конкурсного механізму є визначення пріоритетних напрямків проведення конкурсу та створення організаційного комітету для координації та безпосередньої організації проведення конкурсу. Наступний етап – розміщення оголошення про конкурс. Як свідчить практика, доцільно обирати одне загальновідоме інформаційне видання, в якому буде розміщуватись не

тільки початкове оголошення, але й поточна інформація та результати конкурсу. Основою для відбору інноваційних проектів є створення експертної ради. Вона повинна складатись з незалежних експертів, які мають знати і використовувати підходи оцінки саме проектної складової заявки.

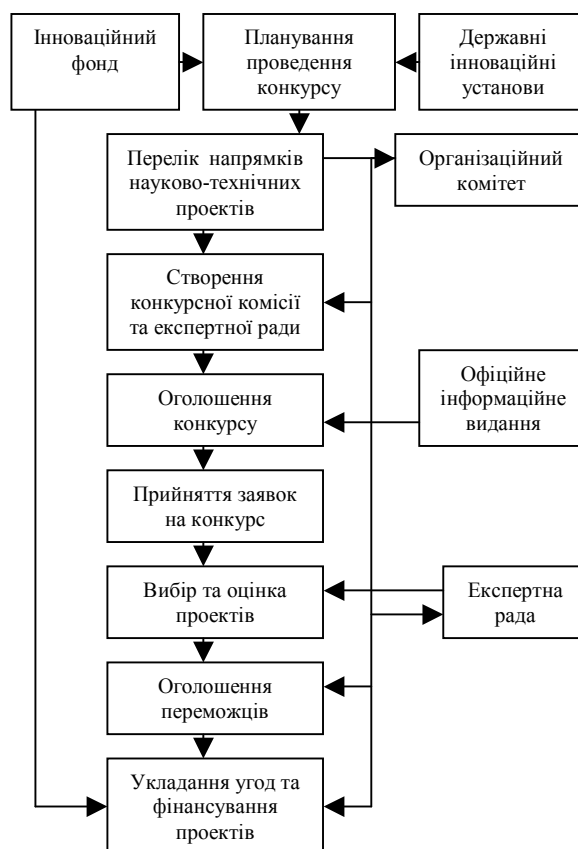

Рис. 1. Схема організації конкурсу науково-технічних проектів на виконання державного замовлення

Об'єктивність експертизи проектів визначається формою її проведення та інструментами, якими користуються експерти. Існують три головних методи експертизи інноваційних проектів, що фінансуються з бюджету:

- описовий;
- порівняння положень “до” й “після”;
- порівняльна експертиза.

Описовий метод одержав широке поширення в багатьох країнах. Його суть полягає в тому, що розглядається потенційний вплив результатів проектів на ситуацію на певному ринку товарів і послуг. Він дозволяє враховувати, наприклад, взаємодію сфери НДДКР із патентним правом, податковим законодавством, освітою, підготовкою та перепідготовкою кадрів. Описовий метод дозволяє узагальнити одержані результати, прогнозувати й враховувати побічні процеси. Основним недоліком методу є те, що він не дозволяє коректно зіставити два й більше альтернативних варіанти.

Метод порівняння положень “до” й “після” дозволяє брати до уваги не тільки кількісні, але й якісні показники різних проектів. Однак цьому методу властива висока ймовірність суб'єктивної інтерпретації інформації й прогнозів.

Порівняльна експертиза складається з порівняння положення підприємств й організацій, що одержують державне фінансування, з організаціями, в яких така форма фінансування відсутня. Звертається увага на порівняність потенційних результатів проекту, що задовольняють вимогам, перевірку економічної обґрунтованості конкретних рішень з фінансування короткострокових і швидкоокупних проектів. Метод порівняльної експертизи застосовується в США й інших країнах з розвиненою ринковою економікою. Разом з тим, метод має ряд недоліків, зокрема він не може бути застосований під час встановлення довгострокових пріоритетів державної політики [6].

Методика Національного фонду США припускає попереднє групування проектів і проведення процедури оцінки за групами проектів. Проекти групуються за науково-технічними завданнями і

напрямами, за якими підбирається група експертів. Експерти ознайомлюються із рекомендаціями з оцінки проектів, які включають оцінку за показниками якості й узагальнену суб'єктивну оцінку. Далі вони вивчають матеріали за проектами і оцінюють їх незалежно один від одного. При необхідності експерти можуть звертатися до інших джерел для одержання додаткової інформації.

Результати роботи експертів оформлюються у вигляді типових показників якості, за якими визначається чисельна усереднена оцінка за кожним проектом шляхом підсумовування показників якості з урахуванням вагових коефіцієнтів [5].

Методика оцінки проектів Госкомвузу Росії, що розроблена в 1996 р., базується на принципах експертної оцінки й припускає залучення до процедури оцінки групи кваліфікованих фахівців. Мета експертизи – визначення значень показників якості науково-технічних проектів за матеріалами бізнес-планів. Оцінка виконується на етапі початкової заявки на науково-технічну розробку. При цьому існує значна невизначеність в очікуваних результатах і ресурсах. Експерт фактично оцінює вірогідність параметрів, заявлених в оцінюваному науково-технічному проекті. Процедура оцінки формалізована за рахунок використання типової таблиці опитування, в якій виставляються значення кожного показника якості для оцінюваного проекту в балах, дотримуючись запропонованого діапазону оцінок (від 1 до 5) і приводячи в словесній формі обґрунтування цього значення.

Російський фонд фундаментальних досліджень проводить експертизу на основі порівняльного аналізу декількох проектів. Експертиза передбачає три рівні аналізу. Перший рівень – попередній розгляд проекту й вирішення таких завдань:

- відбір проектів для участі в другому рівні експертизи;
- складання мотивованих висновків за відхиленими проектами;
- визначення експертів за кожним проектом, що пройшов на індивідуальний рівень експертизи.

Формалізація результатів експертизи здійснюється за рейтинговою основою. На другому рівні експертизи встановлюється загальний рейтинг проекту за формулою (1):

$$R = r_1 + r_2 + r_3, \quad (1)$$

де r_1 оцінює ймовірність того, що виконання проекту може призвести до нових принципових результатів, забезпечити просування в рамках даного напрямку, вплинути на прогрес у даній або суміжній науковій сфері (наукова цінність проекту); r_2 враховує науковий рівень керівника й потенціал його колективу, публікації за темою, інформаційне, лабораторне й матеріальне забезпечення проекту, коректність розподілу завдання за етапами, результатами й строками роботи (реальність виконання проекту), r_3 коректує сумарну оцінку r_1 та r_2 .

Рейтинг R може приймати значення від 2 до 13 [5].

Різні методики оцінки інноваційних проектів передбачають оцінку основних складових:

- Технічна експертиза (аналізується: розміщення підприємства і допоміжних виробництв, масштаби і строки виконання проекту, вибір технологічного процесу, здійснення інжинірингових заходів, графік реалізації проекту, оцінка витрат, відповідність стандартам і нормам, технічна інфраструктура й експлуатація обладнання).
- Маркетинг-аналіз (оцінюються комерційні аспекти проекту, що включають комерціалізацію та безпосередній маркетинг).
- Екологічна експертиза (передбачає проведення як повної, так і обмеженої оцінки впливу проекту на навколишнє середовище).
- Фінансові аспекти (аналізуються проекти на мікрорівні: рентабельність проекту, фінансові наслідки для його учасників тощо).
- Економічні питання (аналізуються проекти на макрорівні – оцінюється позитивність залучення і використання національних ресурсів).
- Аналіз ризиків (дозволяє якісно описати і кількісно оцінити ризики, намітити шляхи їх зниження) [5].

Завершення конкурсної програми передбачає укладення угод з виконавцями на фінансування кращих інноваційних проектів.

Розвинені країни світу активно ведуть пошукову діяльність за напрямком максимізації ефективного координування взаємодії попиту та пропозиції інноваційної продукції. Така взаємодія особливо необхідна на початкових стадіях інноваційного процесу, оскільки ринкові перспективи нових розробок приймають довершений інвестиційно-привабливий вигляд. Прикладом конкурсної програми, яка активно застосовується в США, є SBIR. Головною засадою програми є розширення можливостей фінансової підтримки інноваційного процесу в великих дослідницьких неприбуткових організаціях на конкурсній основі. Програма підтримує підприємства малого бізнесу в процесі здійснення спільних науково-дослідних та дослідницько-конструкторських робіт з неприбутковими дослідницькими організаціями і передбачає три фази виконання та фінансування робіт. Програма забезпечує допомогою та початковим капіталом малі підприємства для участі в наукових та дослідно-конструкторських роботах

американських федеральних агентств. Держава виступає як венчурний інвестор. Комплекс SBIR включає три фази:

- Перша: в рамках оголошених потреб федерального агентства вибирається ефективне технологічне рішення та інноваційних процес.
- Друга: відображається процес створення прототипу виробу, продукту чи технології з детальним підтвердженням переваг інновації.
- Третя: відбувається процес розробки продукції з метою її комерціалізації та фінансування інших інвесторів.

В програмі обов'язково повинні брати участь всі федеральні агентства, що займаються їх фінансуванням. Окрім цих фінансових ресурсів, додатково виділяють 2,5 % зовнішнього бюджету. Загальну координацію робіт програми здійснює Адміністрація малого бізнесу (SBA). Кожне агентство, яке бере участь в програмі, несе відповідальність за всі аспекти управління SBIR – від випуску оголошень, вибору процедури експертизи до надання грантів і укладання угод [8].

Перші кроки до налагодження конкурсної системи оцінки інноваційної пропозиції в пострадянських країнах здійснені в Росії. Перший Конкурс російських інновацій відбувся з 01.09.2001 по 20.05.2002 і налічував 475 заявок за різною тематикою. Головним завданням конкурсу було створення механізму перетворення знань в товар. Конкурс мав два етапи:

1. Попередній експертний добір об'єднаних дослідницьких команд (науковий колектив та мале науково-технічне підприємство). На даному етапі критеріями добору були:

- наукова новизна та перспективність пропонованих результатів для подальшого прикладного використання;
- наявність у малого підприємства технічних та організаційних можливостей реалізації пропонованого проекту.

2. Проведення між об'єднаними колективами, що пройшли попередній відбір, конкурсу на отримання фінансової підтримки [9].

Другий конкурс (1.09.2002–3.06.2003) проводився Російським фондом фундаментальних досліджень і Фондом сприяння розвитку малих форм підприємств та науково-технічної сфери. Взяти участь у конкурсі могли всі бажаючі, єдиним обмеженням на першому етапі був стан економічного краху чи ліквідація організації. За номінаціями конкурсу проекти розподілялись на дві групи: “Інноваційні проекти” (проекти передбачають високий ступінь готовності НДДКР, наявність дослідного зразка продукції та стратегії комерціалізації розробки) та “Перспективні проекти” (проекти, що знаходяться на ранній стадії розробки). На першому етапі було прийнято 400 заявок. Відбір проектів здійснювався за допомогою спеціального комп'ютерного методу – моделі Бутаєва: в запропонованій анкеті учасники конкурсу давали короткий опис проекту та надавали відповіді на формалізовані питання. Критерії оцінки формувались за трьома групами, на основі яких на трьохвимірному просторі визначалась “точка”, що відповідала розміщенню проекту на координатах – “технологія”, “ринок”, “організація”. Позитивному відбору підлягали проекти, що знаходились на найбільш віддаленій відстані, в якій технологічна новизна проекту, його ринкові перспективи і сила команди були рівні нулю. Ці проекти переходили в другий тур на розгляд спеціалістів експертної ради. Таких робіт відібрали 141. На другому етапі добір проводився Експертною радою, що визначила 32 проекти, 20 з яких були нагороджені [11].

Третій конкурс (15.09.2003–31.03.2004) Російських інновацій проводився вже в три етапи і нараховував 410 проектів. На першому етапі відбір проектів проводився за допомогою експертної ради конкурсу та моделі Бутаєва. На другому – учасники наводили розвернений опис проектів, що включав: опис технічних характеристик продукції (техніки чи послуг), порівняльний аналіз з існуючими аналогами, елементи бізнес-плану, стратегію комерціалізації проекту. На третьому етапі проводилась особиста презентація проектів.

До визначених на попередньому конкурсу двох груп проектів була додана третя, що мала назву “Проекти “Білої книги”, тобто проекти, які можуть критично вплинути на національну економіку або окремі галузі з залученням масштабних інвестицій та терміном реалізації більше десяти років [11].

На даний час існують перші спроби зміни принципів фінансування інноваційної сфери в Україні, що направлені на раціональне та ефективне використання обмежених (в першу чергу, фінансових) ресурсів.

Як відомо, основою для проведення конкурсу на початковому етапі розвитку конкурсного механізму є відповідні правові акти. В Україні існує постанова “Про затвердження Порядку визначення на конкурсних засадах підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, інноваційне інвестування яких здійснюватиметься за рахунок частини коштів, отриманих від приватизації державного майна, розподілу і використання цих коштів”. Відповідно до затвердженого порядку, відбір інноваційних проектів, на реалізацію яких надаватимуться кредити, здійснюватиметься шляхом проведення спеціального конкурсу. Згідно з урядовим документом, до участі у конкурсі допускатимуться лише державні підприємства, у статутних фондах яких частка держави становить не менше 50 %. При цьому підприємства повинні мати стратегічне значення для економіки та безпеки

держави. Переможців конкурсу визначатиме спеціально створений конкурсний комітет, що також визначатиме і черговість проектів, яким має надаватися фінансування [12]. Таким чином, на законодавчому рівні не допускаються до участі в конкурсі інші підприємства, зокрема, малі інноваційні фірми приватної власності, які будуть змушені шукати сторонніх венчурних інвесторів. Як відомо, повним набором вимог володіють тільки великі інноваційні організації – інкубатори бізнесу, інноваційні центри тощо. Як наслідок, виконання проекту надається одній організації, враховуючи сучасний стан економіки, організації, які не пройшли конкурсний відбір, через відсутність фінансування можуть бути неконкурентоспроможними, що, в свою чергу, передбачає не тільки втрату можливості отримати грант на наступному конкурсі, але й породжує монополію на ринку інновацій. Для довгострокового функціонування економічної системи важливе значення має механізм конкуренції. Світова статистика державних замовлень свідчить про 20 % ефект зниження цін за рахунок процедури конкурсу саме на базі конкуренції. Тому, враховуючи конкурсний механізм, доцільно розподілити об'єм довгострокового замовлення між декількома організаціями пропорційно відносно рівного положення цих організацій, визначеного експертною радою.

За постановою Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2001 року № 1716, у 2002 році було проведено конкурс науково-технічних проектів для формування державної науково-технічної програми. У ньому брали участь понад 2000 проектів, в результаті експертного відбору яких до виконання було прийнято 522. За браком коштів для повного фінансування портфелю проектів було профінансовано лише половину. Нова проблема реалізації виконання запланованої кількості проектів постала в 2004 році – скорочення коштів під час планування Державного бюджету України [13]. Таким чином, фінансування відібраних проектів мало непостійний характер та підпадало під коригування термінів виконання. Враховуючи дану ситуацію, слід зазначити недосконалість конкурсного механізму відбору інноваційних проектів в Україні. В умовах обмеженого фінансування попередньої програми було оголошено новий конкурс Державної науково-технічної програми з пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки до 2006 року. Експертизі підлягала аналогічна кількість проектів, з яких відібрали 517 наукових розробок [14]. Хоча протягом першого кварталу 2004 року передбачені реалізацією системи Державної науково-технічної програми з пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки проекти було профінансовано, залишаються оптимістичні сподівання на довершення фінансування проектів минулого конкурсу та завершення фінансування теперішнього. Для забезпечення неповторення попередньої ситуації та розмежування проектів була створена система “АБВ” (за російським аналогом), тобто проекти розподілили на три групи:

– Група “А” передбачає максимально можливе фінансування конкретних проектів для їх остаточної підготовки як науково-технічного продукту на 2005 рік.

– Група “Б” – проекти, що забезпечуються коштами лише частково, повномасштабне їх фінансування заплановане на 2005 рік, термін завершення 2005 рік.

– Група “В” включає перспективні проекти, фінансування яких буде розпочато з 2005 року, що дозволить довести продукт до стану повної готовності на 2006 рік [14].

Таким чином, схема перспективного розподілу коштів дозволяє підтримати помітно більшу кількість необхідних для інноваційного розвитку держави проектів.

Як бачимо, планування фінансування інноваційних проектів державного замовлення в Україні має залежність від відрахувань Державного бюджету, що планується кожного року. На думку автора, було б доцільним формувати інноваційно-інвестиційний фонд до початку оголошення конкурсу, а не шукати коштів для задоволення ними визначених проектів в результаті конкурсного відбору, що спричиняє уповільнення їх виконання; в результаті це не тільки сповільнює інноваційний розвиток держави, але й дає можливість швидшого створення та реалізації аналогічних проектів за кордоном, знижуючи конкурентоспроможність та актуальність вітчизняних. Окрім того, після конкурсного відбору до реалізації та фінансування рекомендується велика кількість проектів, багато з яких не тільки не є стратегічно важливими, але й не масштабні і можуть бути реалізовані окремими лабораторіями та відділами інститутів без комплектування зі співвиконавцями на міжвідомчих чи міждисциплінарних засадах.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок, що система підтримки розвитку науки та її фінансування знаходиться на початковій стадії формування. В країні відсутній чіткий і ефективний механізм, який би стимулював розробників інновацій до створення і розповсюдження нововведень, але навіть при недосконалому механізмі помітні певні зрушення. За результатами закінчених за державним замовленням наукових досліджень лише у 2003 році створено нових видів техніки – 25, технологій – 14, нових матеріалів речовин – 2, понад 100 інших розробок [12]. Запровадження конкурсного відбору проектів фундаментальних і прикладних досліджень, які виконуються за рахунок бюджетного фінансування вищими навчальними закладами та науковими установами, дає позитивні результати. У відповідності до Закону України про наукову, науково-технічну експертизу, створено систему експертизи науково-технічних програм та проектів різного рівня з необхідним інформаційно-

методичним забезпеченням. Функціонує система науково-технічної інформації, діяльність якої регулюється Законом України про науково-технічну інформацію. Створена нормативно-правова база для реалізації положень Закону України “Про інноваційну діяльність”. Затверджено порядок державної реєстрації інноваційних проєктів та порядок введення державного реєстру.

Отже, для реалізації конкурсного методу відбору інноваційних проєктів першочергово слід розробити ефективний механізм проведення конкурсів в Україні, що дозволить започаткувати мотиваційну систему для стимулювання інноваторів до участі у конкурсах і сприятиме створенню результативного механізму економічного стимулювання інноваційного розвитку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Александрова В.П.* Джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності // Проблеми науки. – 2004. – № 1. – С. 22–29.
2. *Денисюк В.А., Красовська О.В.* Напрями розвитку венчурного фінансування в країнах ЄС та актуальність їх використання в Україні // Проблеми науки. – 2002. – № 11. – С. 9–20.
3. *Патрин В.П.* Разновидности государственных контрактов в сфере НИОКР с учётом процедуры конкурса // Инновации. – 2002. – № 1. – С. 17–22.
4. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. – К.: Держкомстат України, 2002. – 477 с.
5. *Глухов В.В., Коробко С.Б., Маринина Т.В.* Экономика знаний. – СПб.: Питер, 2003. – 528 с.
6. *Ильенкова С.Д., Гохберг Л.М., Ягудин С.Ю.* Инновационный менеджмент. – Москва: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. – 327 с.
7. *Грачева М.В., Кулагин А.С., Смирнов С.Ю.* Инновационное предпринимательство, его риски и обеспечение безопасности // Инновации. – 2002. – № 5. – С. 63–67.
8. *Циганков С.А.* О начальных этапах коммерциализации результатов фундаментальных исследований. Опыт РФФИ // Инновации. – 2004. – № 1. – С. 65–76.
9. *Афимоф М.В., Бортник И.М.* Фонды соединяют усилия // www.rfbr.ru, 18.07.2003.
10. *Белянин М.* Итоги Конкурса русских инноваций–2002 // www.ibusiness.ru, 16.07.2003.
11. Інтернет сайт “Конкурс русских инноваций” // www.inno.ru
12. Постанова Кабінету Міністрів “Про затвердження Порядку визначення на конкурсних засадах підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, інноваційне інвестування яких здійснюватиметься за рахунок частини коштів, отриманих від приватизації державного майна, розподілу і використання цих коштів” від 26 листопада 2003 р. – № 1839.
13. Доповідна записка колегій МОН “Про стан виконання завдань державних наукових і науково-технічних програм з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки попередні підсумки першого року виконання науково-технічних проєктів НТП від 24.06.2004 р. // Інтернет сайт “Урядовий портал” // www.kmu.gov.ua
14. *Хворов М.* На ринку інновацій // Інтернет сайт “Урядовий портал” // www.kmu.gov.ua, 2004.

БОЯРИНОВА Катерина Олександрівна – аспірант кафедри менеджменту факультету менеджменту та маркетингу Національного технічного університету України “КПІ”.

Наукові інтереси:

- інноваційний менеджмент;
- управління проєктами.

Подано 12.09.2005

Бояринова К.О. Впровадження конкурсного механізму обрання інноваційних проектів як шлях до визначення потенціалу пропозиції інновацій

Бояринова К.А. Внедрение конкурсного механизма выбора инновационных проектов как путь к определению потенциала предложения инноваций.

Boyarunova E.A. Implementation of Competitive Mechanizm of Choosing Innovation Projects as a way to Determining the Potential of Innovation Supply.

УДК 330. 341

Внедрение конкурсного механизма выбора инновационных проектов как путь к определению потенциала предложения инноваций. / К.А. Бояринова

Раскрывается роль конкурсного механизма отбора инновационных проектов в определении инновационного предложения. Обосновываются основы проведения конкурса. Анализируется внедрение конкурсного механизма в Украине.

УДК 330. 341

Implementation of Competitive Mechanizm of Choosing Innovation Projects as a way to Determining the Potential of Innovation Supply. / E.A. Boyarunova

The role of the competitive mechanism of selection of innovative projects in definition of the innovative offer is opened. Bases of carrying out of competition are proved. Introduction of the competitive mechanism in Ukraine is analyzed